

ØKONOMI SOM STØTTEFUNKSJON

Tom Espen Refstie

Økonomi er en støttefunksjon for nesten alle virksomheter. De fleste virksomheter med økonomiske mål har for lengste innsett dette. Økonomisk styring er en forutsetning for en tilfredsstillende daglig ledelse. Det sier Tom Espen Refstie i dette innlegget og fortsetter...

Enhver bedrift bør ha et sett av minstekrav knyttet til regnskap, budsjett og kalkyler tilpasset sitt behov. Ofte er enkle systemer og tiltak tilstrekkelig for små og mellomstore bedrifter. I tillegg til gode systemer er faste arbeidsoppgaver knyttet til gjennomgang av regnskapsposter både nyttige og nødvendig for å sikre kvalitet og kunnskap om egen økonomiske tilstand. All aktivitet i en virksomhet gir utslag i regnskapstallene, enten det er av positiv eller negativ art.

Et klart sykdomstegn er en ledelse som ser på økonomi og regnskap som et nødvendig onde. Det man

da velger bort er innsikt og signaler knyttet til sin virksomhet som kan gi bedriftsledelsen tid og evne til å korrigere sine beslutninger. Leser man ikke regnskapet er det informasjon og signaler bedriftsledelsen ikke kan få lagt til grunn for sine beslutninger. En undersøkelse blant virksomheter med negative resultater over tid viser at ledelsen ikke har hatt nødvendig oversikt og forståelse for bedriftens økonomiske stilling. Et klart tegn på dette er i de virksomheter ledelsen styrer etter tilgjengelig likviditet i stede for et avstemt regnskap. En virksomhet med tilgjengelig likviditet

Tom Espen Refstie er foreningens revisor. Han er bedriftsøkonom og kan påta seg konsulentoppdrag innen økonomi for foreningens medlemmer. Nærmere opplysninger får du av sekretariatet.

over tid kan likevel være et underskuddsforetak. Fare-signaler her kan for eksempel være høy kortsiktig gjeld eller andre forpliktelser knyttet til leverandører, offentlige avgifter, trekk på kassakreditt eller annen finansiering av drift med kortsiktige lån fra bank.

Videre viste undersøkelsen at bedriftsledelsen hadde regnskapstall men ikke klarte å nyttiggjøre seg av den informasjonen de fikk fra regnskapet. En god økonomistyring knytter seg til at man foretar seg enkle bearbejdelser av regnskapet for å finne nøkkeltall som er viktige for sin virksomhet. Enkle grep kan være å sette opp månedlige oversikter over sin kortsiktige gjeld og kundefor-

Fortsettelse side 2

STUDIETUR MILJØFYRTÅRN-SERTIFISERING

26 og 27 mars

Sett av disse dagene og bli med på foreningens medlemstur til Stavanger.

Programmet blir sendt ut om kort tid. Det som foreløpig kan sies er at det legges opp til tekniske innlegg og besøk på bedrifter i området.

Ole Høyby

Foreningen arbeider med å implementere Miljøfyrtårnsertifisering som et tilbud til de av foreningens medlemmer som ønsker det.

Hensikten med Miljøfyrtårnprogrammet er å heve miljøstandarden så det monner i så mange private og offentlige virksomheter som mulig. I privat sektor

retter programmet seg mot all virksomhet innen industri, transport, handel og service.

Fortsettelse side 3

ØKONOMI SOM STØTTEFUNKSJON...

dringer opp mot det man omsetter for. Dette for å se at man befinner seg innenfor en bransjenorm eller egne krav til lønnsomhet. Videre vil man ved gjennomgang av kundefordringer på et tidlig tidspunkt luke ut tapte fordringer.

En vesentlig del av god økonomistyring som støttefunksjon er budsjettering. Dersom man ikke har et budsjett, har man heller ikke noen aktivitetsplan for sin bedrift som er realitetsbygget. En aktivitet bedriften iverksetter vil alltid påvirke bedriftens bunnlinje. Alle aktiviteter genererer kostnader og forhåpentligvis inntekter. Økonomistyring dreier seg om forvaltning av begrensede ressurser på en best mulig måte. Budsjettet er bindeleddet mellom regnskapet og ledelsen. Budsjettering er en tallfesting av de aktiviteter en bedrift har for en gitt tidsperiode. Denne tidsperioden er gjerne et driftsår på 12 måneder. Ved å gjennomgå en budsjettprosess vil bedriftsledelsen måtte ta stilling til flere ting som kan være kritiske for virksomheten. Man velger å ta stilling til utfordringer på et tidlig tidspunkt i stede for å avvente situasjonen, for så å reagere når det er for sent. Gjennom budsjettprosessen blir man stilt overfor prioriteringer og valg som er med på å skape forutsigbarhet for bedriften. Denne forutsigbarheten kan være noe bedriftens eiere forventer og er en av bedriftens suksesskriterier. Dersom man har problemer med å starte budsjettprosessen, er det en god start å begynne med det man sitter på at historiske regnskapstall. Vi-

dere bør man sette opp de aktiviteter man vet man skal gjennomføre i budsjettperioden. Er virksomheten prosjektbasert, kan man starte med å konkretisere prosjektene, og hva de vil generere av inntekter og kostnader. Budsjettering er en aktiv måte å styre virksomheten på.

Man kommer ikke utenom likviditet og likviditetsstyring når man er inne på temaet økonomistyring. Ved enkle grep kan man bedre likviditeten betraktelig. Det finnes ingen lover eller regler for kredittider for kjøp og salg utenom de normene bransjen selv har utviklet. Ved å redusere kredittiden på utgående fakturaer med fem til syv dager, vil man i snitt oppleve raskere betaling fra sine kunder og man vil raskere følge opp dårlig betalere med eventuelle purrebrev. Det er ikke bare ved redusert kredittid på utfakturerings som reduserer tiden fra en vare eller tjeneste er levert til bedriften mottar betaling fra kunden. Dersom man er rask med utfakturerings vil dette gi seg positive resultater. Selv om mange virksomheter har satt regnskapsføring og utfakturerings til regnskapsbyråer, vil gode rutiner for innlevering av faktureringsgrunnlag sikre rask utfakturerings. At man krever kortere kredittid overfor sine kunder er ingen grunn til ikke å arbeide for lengre kredittid fra sine leverandører. Gode betalingsbetingelser ved kjøp av nødvendige varer til sin produksjon sikrer at likvide midler vil være lenger i bedriftens besittelse. Dette skaper større fleksibilitet og handlingsrom for bedrif-

tens ledelse. Gode rutiner knyttet til betaling av bedriftens regninger sikrer at man ikke forskuddsbetaler sine leverandører uten at dette kreves fra leverandøren for å få utlevert varen man kjøper. Har man regnskapsføringen satt bort til et regnskapsbyrå, har dette byrået sikkert mulighet for å stå for remitteringen av bedriftens fakturaer. Dette vil sikre at din bedrift betaler sine regninger ved forfall og ikke forskuddsvis. Man skal heller ikke se bort fra at bedrifter med god likviditetsstyring også kan oppnå over tid ikke ubetydelige renteinntekter.

Raskere oppfølging av den

informasjonen som ligger i en virksomhets økonomi vil gi raskere omløp på kapital. Effektiv økonomistyring er med på å frigjøre bundet kapital. I denne artikkelen har det blitt trukket frem noen elementer knyttet til effektiv økonomistyring. Effektiv økonomistyring oppnår man best ved å ha et aktivt forhold til økonomi. Dette fører til at man har en vesentlig del av styrings- og beslutningsgrunnlaget. Riktig bruk av økonomi- og regnskapstall vil gi full utnyttelse av verdifull informasjon.

SURFEDUCOM

Øyvind Torkildsen

Styret vil gjerne minne våre medlemmer om den muligheten som nå finnes på internett ved at bedrifter kan kjøpe adgang til informasjons- og kunnskapsbasen SURFEDUCOM

En lisens vil gi tilgang til følgende områder:

- ▶Prosessteori
- ▶Forbehandling
- ▶Galvanoprosesser
- ▶Kjemiske prosesser (fosfatering/kromatering)
- ▶Kjemisk metallisering
- ▶Innfargingsprosesser
- ▶Anodisering
- ▶Varmgalvanisering
- ▶Pulverlakkering
- ▶Hjelpetstyr (styringsverktøy/prosessstyr)
- ▶Kvalitetssikring
- ▶Helse, miljø og sikkerhet.

Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til prosjektleder Morten Schjelle (NGLF) på telefon 22571918 / 90014399, eller epost; plating@online.no
Lisensprisen er satt til

800 Euro for første brukertilisens i bedriften og 500 Euro hvis man har behov for flere.

Internettsiden kan benyttes i forbindelse med opplæring og kursing av ansatte innen overflatebehandling, kombinert med praksis i bedriften. Innholdet er på nivå med ett grunnkurs/basiskurs og kan passe både for ledere og operatører innen overflatebehandling.

Lykke til !

MILJØFYRTÅRSERTIFISERING...

Bedrifter og virksomheter som går igjennom en miljøanalyse og deretter oppfyller definerte bransjekrav, sertifiseres som miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn- sertifikat er et norsk, offentlig sertifikat.

Miljøfyrtårn er primært tilrettelagt for offentlige virksomheter, handels- og servicevirksomhet, samt småindustri under 25 ansatte. Tallet på 25 er kun knyttet til småindustri.

Eksporterende virksomheter anbefales miljøsertifisering etter de internasjonale ordningene som ISO og EMAS.

BAKGRUNN

Prosjektet er en konkret oppfølging av Rio- konferansen i 1992 og Oslo- konferansen om bærekraftig produksjon og forbruk i 1995, og selve Miljøfyrtårn prosjektet har sitt utspring i fra Kristiansand kommune med støtte av SFT.

Miljøfyrtårn hadde sin begynnelse ved at Kristiansand kommune i 1996 startet samarbeid med ulike private bedrifter i forskjellige bransjer. Etter hvert kom SFT sterkere inn med driftstilskudd, som førte til at det ble en sterk nasjonal satsning på prosjektet.

Og i 1999 utarbeidet SFT, GRIP, NHO og Kristiansand kommune et opplegg for hvordan prosjektet "Miljøfyrtårn" skulle utvikles til et anerkjent nasjonalt prosjekt, og i statsbudsjettet for 2000 ble prosjektet "Miljøfyrtårn" tatt med. I mai 2000 ble Miljøfyrtårn-programmet offisielt åpnet

HOVEDSTRATEGIER

Miljøfyrtårnets hovedstrategi er frivillighet. Det skal

være ønsket av næringslivet og offentlige virksomheter. I miljøfyrtårn er aktørene samarbeidspartnere. Det gjelder også sertifisørene som skal sjekke at bransjekravene oppfylles. De forskjellige kommunene i de forskjellige regionene rundt om i landet skal samarbeide om å sette Miljøfyrtårn- programmet ut i livet, med støtte og bidrag fra Miljøfyrtårn- kontoret i Kristiansand, som igjen har konsulenter rundt om i landets fylker og/eller kommuner.

FYRTÅRSERTIFIKAT

Miljøfyrtårn er som sagt tidligere et tilbud til små og mellomstore bedrifter som ønsker å møte miljøutfordringene på en offensiv måte. Dette er et enkelt og forholdsvis rimelig miljø-

handlingsprogram.

Sammen med en kvalifisert konsulent gjør bedriften en miljøanalyse og lager en handlingsplan for å innfri kravene til Miljøfyrtårn. Følgende kjernetema tas for seg i miljøanalysen:

- Fysisk arbeidsmiljø/ internkontroll
- Energi
- Materialbruk
- Avfall
- Utslipp/Forurensning
- Transport

Sammen med konsulenten finner bedriften eventuelt nye og egnede løsninger og blir enige om tiltak. Her er det avgjørende for å få en god handlingsplan at så vel bedriften som konsulenten tar i bruk alle sine kreative evner. Det er også meget viktig i en slik prosess å få de ansatte engasjert.

Når en bedrift har klart å

oppfylle bransjekravene, sertifiseres den som Miljøfyrtårn. Og det er her det ser ut til å ligge en liten utfordring for NPLF som bransjeforening.

Det ligger i det at det pr dato ikke finnes noen bransjekrav spesifikt for pulverlakkering, og her er det som en stor fordel om foreningen blir med for bransjen å sammen med Miljøfyrtårn konsulenter utarbeider bransjekrav som er relevante for bransjen.

Hvis ikke bransjen nå blir med å tar tak i dette vil sentrale myndigheter (bl.a. SFT) sannsynligvis sette i gang utarbeidelsen av slike bransjekrav uten at vi vil få like stor innflytelse på hvordan kravene blir. Så jeg mener det er bedre for oss i bransjen å gå sammen med Miljøfyrtårnkontoret å utarbeide bransjekravene i fellesskap med dem.

PULVERSKOLEN I GANG

Det har til nå vært holdt tre kurs ved Norsk Pulverlakkteknisk Forenings pulverskole. Etter kurset som består av 4 moduler, kan elevene avlegge eksamen. De som består får et foreningsgodkjent kunnskapsbevis.

Erik Bang

Under kurset lærer elevene blant annet å stille og styre

pulverpåføringen slik at pulverlakkbelegget kan utnyttes optimalt.

Mye av undervisningen består av praktiske forsøk der elevene registrerer innstilte parametere og måler og beregner resultatene av det de gjør.

Kontroll av prosessen og belegget er også lagt opp som praktiske øvelser. Det samme gjelder kjemisk forbehandling. Her gjør elevene

forsøk med forskjellige prosesser i minibad der de kontrollerer prosessen og retter innlagte feil.

Kursene holdes normalt ute i bedriftene. Det siste kurset fant imidlertid sted ved Teknologisk instiutt i Oslo.

Under: Her gjøres det målinger av lakken og påføringstytrets virkningsgrad.

